

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2016
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: (3)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. ΟΥΛΕΝ
- β. Λαϊκό Κόμμα
- γ. Εθνικές γαίες ή εθνικά κτήματα

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιο σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη :

- α. Στο Σύνταγμα του 1864, δεν υπήρξε πρόβλεψη για την ίδρυση κομμάτων.
- β. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ως ένδειξη της αναγνώρισης της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα απέστειλε στη νήσο ως Γενικό Διοικητή τον φίλο του Στέφανο Δραγούμη.
- γ. Η υπερπόντια μετανάστευση στις ΗΠΑ ενίσχυσε την οικονομία της υπαίθρου.
- δ. Η αστική αποκατάσταση των προσφύγων ξεκίνησε από τη Θεσσαλονίκη με τη δημιουργία τεσσάρων συνοικισμών.
- ε. Το Σ.Ε.Κ.Ε. έως το 1929 ήταν υπέρ της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Η εδραίωση του δικομματισμού: Πότε εμφανίζεται ο δικομματισμός και τι προέβλεπε το εκσυγχρονιστικό πρόγραμμα του τρικουπικού κόμματος; Ποιοι ήταν οι τρόποι υλοποίησης του και ποιες συνέπειες επέφερε στη χώρα;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2

Πότε εκδόθηκε το πρώτο ενωτικό ψήφισμα και πότε το πρώτο επίσημο ενωτικό ψήφισμα των Κρητών;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αντλώντας στοιχεία από την πηγή και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε την κατάσταση του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και τα αίτια καθυστέρησής του.

ΤΕΛΟΣ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Η Ελλάδα δεν πέρασε από την εμπειρία της βιομηχανικής επανάστασης και δεν απέκτησε ένα συμπαγές προλεταριάτο που η αθλιότητα των συνθηκών του θα προκαλούσε κοινωνικό ζήτημα. Στα 1861 οι εργάτες ήταν 19.600 ή το 5,19% του ενεργού πληθυσμού. Στα 1870 αυξήθηκαν σε 28.400 ή το 0,06% και στα 1879 στους 43.000 ή στο 8,11% του ενεργού πληθυσμού. Το πρόβλημα όμως δεν είναι τόσο η ολιγαριθμία όσο η έλλειψη της ομοιογένειας της εργατικής τάξης. Χαρακτηριστικά, η ανάπτυξη των συνδικάτων και η άνθηση των σοσιαλιστικών κομμάτων στη δυτική Ευρώπη κατά την περίοδο 1875-1896 οφείλεται στην ομοιογενετική λειτουργία της εκβιομηχάνισης, ιδιαίτερα μετά την οικονομική κρίση του 1873. Στην Ελλάδα όμως οι συνθήκες εργασίας ήταν περισσότερο βιομηχανικές, το μέγεθος των επιχειρήσεων μικρό και οι προσωπικοί επαγγελματικοί και τοπικοί δεσμοί επέτρεπαν την ανάπτυξη μιας ιδιαίτερης συλλογικής συνείδησης. Εκτός λοιπόν από τις σποραδικές απεργίες, η ολιγάριθμη εργατική τάξη δεν ήταν δυνατό να γίνει φορέας ενός σοσιαλιστικού κινήματος.

Α. Λιάκος, «Οι δυνατότητες πρόσληψης του Μαρξισμού στην Ελλάδα, το 19^ο αιώνα», στο Γ.Β. Δερτιλής, Κ. Κωστής (επιμ.), *Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 18^{ος}-20^{ος} αιώνας*, Αθήνα 1991, σ.408

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Υπήρξαν πολλοί λόγοι για τους οποίους οι σοσιαλιστικοί κύκλοι δε είχαν μεγάλη προσέλευση οπαδών και η πίεση των αρχών ήταν από τους δευτερεύοντες. Πρώτα από όλα πρέπει να υπολογίσει κανείς τις εν μέρει σημαντικές τοπικές διαφορές στην απασχόληση, την κοινωνική θέση και τις προσδοκίες στο εσωτερικό της εργατικής τάξης. Ένα τμήμα των «εργατών», οι οποίοι στις απογραφές καταγράφονται σε ακριβείς κατηγορίες, ήταν μικροί επαγγελματίες, υπηρετικό προσωπικό, προλεταριοποιημένοι αυτοαπασχολούμενοι ή εποχικοί εργάτες γης στην ύπαιθρο, οι οποίοι δεν ενδιαφέρονταν σχεδόν καθόλου για τις εργατικές ενώσεις. Μέχρι το τέλος του 19^{ου} αιώνα τα εργατικά χέρια σπάνιζαν τόσο, ώστε οι πραγματικοί μισθοί ήταν υψηλότεροι από εκείνους των βιομηχανικών χωρών και χρειάστηκε να προσληφθούν ξένοι εργάτες, προπάντων Ιταλοί και Μαυροβούνιοι, για μεγάλα έργα, όπως η κατασκευή σιδηροδρομικού δικτύου ή εκσκαφή του Ισθμού της Κορίνθου. Αυτός είναι και ο λόγος που δεν υπήρχαν και οι μαζικοί καταυλισμοί και οι εξαθλιωμένες γειτονιές των ευρωπαϊκών βιομηχανικών χωρών. Στοιχεία για τις επαρχίες του εργατικού κινήματος διακρίνονται ευκολότερα στα παλαιά κέντρα συγκέντρωσης τεχνιτών εργαστηρίων και μανιφακτούρας παρά στα «σύγχρονα» αστικά κέντρα όπως είναι ο Πειραιάς.

G. Hering, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα, 1821-1936*, τόμος Α', Αθήνα 2006, σ.63

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Γ2

Με βάση το περιεχόμενο της πηγής που ακολουθεί και σύμφωνα με τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε:

- α) πότε ξεκίνησε και με ποια αιτία η πρώτη φάση των διωγμών των Ελλήνων της Ανατολικής Θράκης και της δυτικής Μικράς Ασίας.
- β) τις μεθόδους που χρησιμοποίησαν οι Τούρκοι για τον εκτοπισμό των Ελλήνων το 1914.

ΤΕΛΟΣ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Παράλληλα προς την εγκατάστασιν των μωαμεθανών προσφύγων εις τα ελληνικά χωρία της Θράκης και των παραλίων της Μικράς Ασίας (διότι εις το εσωτερικόν της Μικράς Ασίας δεν έγιναν εγκαταστάσεις μουσουλμάνων εις ελληνικά χωριά) ετέθησαν εις ενέργειαν και πάντες οι δυνατοί τρόποι καταπίεσεως του ημέτερου στοιχείου: εμπορικός αποκλεισμός, συλλήψεις, φυλακίσεις, κακώσεις, τραυματισμοί, δηώσεις, τρομοκρατίας της υπαίθρου χώρας. Οι μωαμεθανοί πρόσφυγες μόλις εγκαθιστάμενοι εις τας χριστιανικάς οικίας εξεδίωκον τους ημετέρους ομογενείς και κατελάμβανον τα κτήνη, τα οικιακά σκεύη, έπιπλα, εργαλεία, και πάσαν εν γένει την περιουσίαν αυτών, τους ηνάγκαζον να εργασθώσι δια λογαριασμόν των κακομεταχειριζόμενοι και παντοιοτρόπως πιέζοντες αυτούς. Εις τους δυστυχείς χριστιανούς ουδέν υπελείπετο ή ν' αναχωρήσουσι πεινώντες και εστερημένοι των πάντων. Ούτω ήρχισεν η μετανάστευσις των κατοίκων των χωρίων των επαρχιών Ανδριανουπόλεως, Σαράντα, Γνοχωρίου, Φωκαίας, Κυδωνιών, Περγάμου, Αδραμυττίου, Βρυούλλων, Κυζίκου, Τσεσμέ κ.λπ., μετανάστευσις ήτις δικαίως, μεγάλως ανησύχησε την ημετέραν Κυβέρνησιν προβάσαν εις επανειλημμένα διαβήματα προς περιστολήν του κακού και απειλήσασαν αντίποινα. Εν τω μεταξύ συμμορίαί ένοπλων μωαμεθανών είχαν καταστήσει αδύνατον την ύπαρξιν του ημετέρου στοιχείου εν τη υπαίθρω χώρα. Οι φόνοι, οι τραυματισμοί, αι λεηλασίαι, των ελληνικών περιουσιών ήσαν εις την ημερησίαν διάταξιν καθ' όλην την Τουρκίαν, εις τα συμμορίας ελάμβανον μέρος και αξιωματικοί Τούρκοι. Ο εμπορικός αποκλεισμός εφηρμόζετο κατά τον αγριώτερον τρόπο.

Ανέκδοτη επιστολή από το Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών
Μονάδες 25

ΟΔΗΓΙΕΣ (ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, τάξη, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμία άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιο σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά την διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ